

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΚΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΚΙΕΣ ΣΤΗ ΣΕΡΒΙΑ

Αναγνωστίδης Νικόλας

Μπίτολα

Άγαλμα του Φιλίππου Β' στην Μπίτολα
με επιγραφή στα ελληνικά

Ιορδανίδης Βασίλης

Βελιγράδι

Ευφροσύνη Καμψιάδου

Ποζάρεβατς

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας, αναπτύσσονται στον χώρο της πρώην Γιουγκοσλαβίας αξιόλογες ελληνικές παροικίες, οι οποίες οφείλονται στις μεταναστεύσεις των Ηπειρωτών, Θεσσαλών, Θρακιωτών και κυρίως Μακεδόνων που είχαν αρχίσει ήδη από τα τέλη του 16ου αιώνα. Οι Έλληνες επίσης, εμφανίζουν σημαντική έλευση στις περιοχές της αυστριακής επικράτειας από το 17ο και ιδιαίτερα κατά το 18ο αιώνα.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Συγκεκριμένα, τα κέντρα εγκατάστασης των Ελλήνων παροίκων στις περιοχές αυτές ήταν πολυάριθμα μεταξύ αυτών και το Ποζάρεβατς (Pozarevac). Στις περιοχές που τέθηκαν υπό αυστριακή κυριαρχία μετά το 1718 Έλληνες συναντάμε στο Σεμλίνο (Zemun), στη Μιτροβίτσα (Mitrovica), στο Βούκοβαρ (Vukovar) και σε πολλές άλλες πόλεις.

Φωτογραφίες

Πανοραμική θέα της Mitronica κατά τη διάρκεια του Α Παγκόσμιου Πολέμου

Παροικία Κλεισουριέων στο Σεμλίνο

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Οι ελληνικές παροικίες, σημείωσαν μεγάλη ανάπτυξη κατά τον 18ο και στις αρχές του 19ου αιώνα. Μάλιστα, οι Έλληνες πάροικοι ασχολούνταν πολύ με το ζήτημα των σχολείων, ένα από τα οποία αποτελεί εκείνο του Σεμλίνου.

Το σχολείο αυτό ιδρύθηκε στα 1794 και πήρε τη χαρακτηριστική ονομασία της εποχής «Ελληνομουσείον». Από το 1840, όμως και στο εξής οι ελληνικές παροικίες της Σερβίας άρχισαν να παρακμάζουν, όπως και οι υπόλοιπες εστίες του ελληνισμού της διασποράς. Τα αίτια ήταν οικονομικά, πολιτικά και κυρίως κοινωνικά. Έτσι, στα μέσα του 20ού αιώνα οι ελληνικές παροικίες στη Γιουγκοσλαβία αριθμούσαν ελάχιστα μόνο άτομα.

Ιστορικές πληροφορίες για το Ποζάρεβατς

Συγκεκριμένα, όσον αφορά το Ποζάρεβατς, το 1916 αρκετές αρωμανικές οικογένειες, από τη Μακεδονία, συνελήφθησαν ως αιχμάλωτοι από τους Βουλγάρους και στάλθηκαν στην πόλη αυτή, η οποία βρισκόταν υπό Βουλγαρική κατοχή. Το 1918 όταν το βουλγαρικό μέτωπο έσπασε επέστρεψαν στην Ελλάδα. Ωστόσο, αρκετοί Έλληνες παρέμειναν στο Ποζάρεβατς, όπου ασχολήθηκαν κυρίως με το εμπόριο και τον ξενοδοχειακό τομέα. Μερικοί από αυτούς έγιναν γνωστοί, εύποροι και σεβαστοί κάτοικοι της πόλης. Οι Έλληνες και οι Σέρβοι ήταν Χριστιανοί Ορθόδοξοι, επομένως η συμβίωσή τους ήταν πολύ καλή, με αποτέλεσμα συχνά να γίνονταν μικτοί γάμοι Ελλήνων και Σέρβων.

Φωτογραφίες

Οι αιχμάλωτοι του Ποζάρεβατς

Ιστορικές πληροφορίες για το Βελιγράδι

Ελληνική νέα μετανάστευση προς την περιοχή του Βελιγραδιού από περιοχές του ελλαδικού χώρου, που βρίσκονταν υπό οθωμανική κυριαρχία έγινε τον 18ο μέχρι και τον 20ο. Παρόλα αυτά υπήρξε και μια πιο παλιά, σύμφωνα με τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες, της ελληνικής παρουσίας στην περιοχή του Βελιγραδίου που χρονολογείται τον 12ο αιώνα.

Οι Έλληνες διάλεξαν το Βελιγράδι, γιατί ήταν και είναι ένα σημείο γεωγραφικής και πολιτισμικής σύγκλισης μεταξύ ανατολής και δύσης, και ήταν προορισμός πολιτισμικός και εμπορικός.

Ιστορικές πληροφορίες για το Βελιγράδι

Το Βελιγράδι έχει ειδικό διοικητικό καθεστώς εντός της Σερβίας και είναι μια από τις πέντε, κατά τη στατιστική, περιφέρειές της. Μέχρι περίπου τα 3/4 του 19ου αιώνα η ελληνική κοινότητα ήταν η κυρίαρχη της πρωτεύουσας της Σερβίας. Στο Βελιγράδι, συναντά κανείς Έλληνες από την Ανδριανούπολη, τη Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα, τις Σέρρες, την Κατράνιτσα, την Καστοριά και άλλες περιοχές.

Φωτογραφίες

Ιστορικές πληροφορίες για την Μπίτολα

Η Μπίτολα ή με την ελληνική της ονομασία Ηράκλεια Λυγκηστίς ιδρύθηκε στα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ. από τον Φίλιππο Β' της Μακεδονίας. Η ελληνική της ονομασία προέρχεται από τον μυθικό ήρωα Ηρακλή και την Λυγκηστίς που φαίνεται πως ήταν κράτος της εποχής εκείνης. Αποτέλεσε κέντρο μαχών ανάμεσα σε Μακεδόνες και Ιλλυρίους όπως και κατά τους Βυζαντινοβουλγαρικούς πολέμους. Άλλαξε χέρια πολλές φορές ανάμεσα σε Βυζαντινούς και Σλάβους ενώ τελικά την κατέλαβαν οι Οθωμανοί και ονόμασαν την πόλη Μοναστήρ ή Μαναστήρ από την ελληνική λέξη "μοναστήρι".

Ιστορικές πληροφορίες για την Μπίτολα

Κατά την Τουρκοκρατία η πόλη ήταν πολιτιστικό, οικονομικό και διοικητικό κέντρο της εποχής ενώ κατά τον Μακεδονικό αγώνα πολλοί Μακεδονομάχοι κατάγονταν από την Μπίτολα. Με τους Βαλκανικούς Πολέμους και την κατάληψη της Νάουσας στα μέσα Οκτωβρίου 1912 ο αρχιστράτηγος διάδοχος Κωνσταντίνος Α' ήθελε να κατευθυνθεί προς το Μοναστήρι με στόχο την κατάληψη του λόγω του αυξημένου ελληνικού πληθυσμού. Κάτι το οποίο τελικά δεν συναίβει.

Ιστορικές πληροφορίες για την Μπίτολα

Τελικά, το Μοναστήρι έπεσε στα χέρια των Σέρβων και πήρε την σλαβική του ονομασία Μπίτολα. Κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αποτέλεσε πεδίο μαχών ανάμεσα σε Αντάντ και Κεντρικές Δυνάμεις. Μετά από σχεδόν 30 χρόνια και το τέλος του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου υπήρξε ένα ρεύμα πρώην ανταρτών που μετανάστευσαν προς την Μπίτολα. Από εκείνη τη στιγμή και μετά ο πληθυσμός των Ελλήνων παρέμεινε σταθερός ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει σταθερή αλλά μικρή μείωση του πληθυσμού. Οι ομογενείς δεν ξεχνούν τα ήθη και τα έθιμα και γιορτάζουν ακόμα τις αργίες και τηρούν τις παραδόσεις. Η Ελλάδα μάλιστα άνοιξε και προξενείο πριν λίγα χρόνια στην πόλη.

Φωτογραφίες

Πηγές

- ▶ Read more <http://history-of-macedonia.com/2010/06/21/ellinikes-paroikies-proin-yugoslavi/>
- ▶ <http://www.ime.gr/projects/migration/15-19/gr/v2/yugoslavia.html>
- ▶ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%B7_%CE%A3%CE%B5%CF%81%CE%B2%CE%AF%CE%B1
- ▶ Πηγες: Βιβλίο: ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ ΒΙΟΣ, ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ (18ος-20ός ΑΙΩΝΑΣ)
- ▶ <http://www.ime.gr/projects/migration/15-19/gr/v2/yugoslavia.html>
- ▶ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%B7_%CE%A3%CE%B5%CF%81%CE%B2%CE%AF%CE%B1
- ▶ <https://el.m.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%B4%CE%B9>
- ▶ <https://cityportal.gr/oi-ellines-toy-veligradiou-synenteyxi-georgios-klokidis/>
- ▶ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CF%80%CE%AF%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%B1>